

**VAMMAISPALVELULAIN PERUSTEELLA
JÄRJESTETTÄVIEN PALVELUIDEN JA
TUKITOIMIEN MÄÄRÄYTYMISPERUSTEET**

1. YLEISET PERUSTEET

Vammaispalvelulain soveltamisen tavoitteena on

- a) edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kanssa
- b) lisätä yksilöllisiä osallistumis- ja toimintamahdollisuuksia

Hakijalla tulee olla kotikuntalainen mukainen kotipaikka Punkalaitumella.

Tämän lain mukaisia palvelu- ja tukitoimia järjestetään silloin kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja ja tukitoimia muun lain nojalla.

Vammaispalvelulaki on ensisijainen kehitysvammalakiin nähden.

2. VAMMAISUUDEN MÄÄRITTELY

Vammaisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista.

Pitkäaikaisuus määritellään yli vuoden mittaiseksi.

Vaikeavammaisuus määritellään eri palveluiden ja tukitoimien yhteydessä.

3. MENETTELY PALVELUJA JA TUKITOIMIA HAETTAESSA

Palveluja ja tukitoimia haetaan kirjallisesti.

3.1. Palvelutarpeen selvittäminen, palvelusuunnitelma ja viivytyksetön päätöksenteko

Palvelutarpeen selvittäminen on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asiakkaan yhteydenotosta. Yhteydenotto voi olla suullinen, henkilökohtainen käynti tai puhelinsoitto, kirjallinen tai sähköinen hakemus tai tiedustelu.

Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on laadittava palvelu-, hoito-, kuntoutus- tai muu vastaava suunnitelma.

Päätökset on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä, koko prosessi päätöksineen saatettava loppuun kolmen kuukauden kuluessa hakemuksesta. Määräajasta voidaan poiketa, jos asian selvittäminen vaatii erityisestä syystä pidemmän ajan.

Päätöksen toteuttaminen on aloitettava 6 kuukauden sisällä päätöksen tiedoksisaannista, muutoin päätös raukeaa. Mikäli palvelua ei käytetä lainkaan 6 kk aikana, päätös raukeaa.

4. VAIKEAVAMMAISILLE TARKOITETUT PALVELUT JA TUKITOIMET

Subjektiiiviset oikeudet

4.1 Asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet

Vaikeavammaisena pidetään vammaista henkilöä, jolle omatoiminen suoriutuminen vakituksessa asunnossa tuottaa vamman tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia.

Korvattavia asunnon muutostöitä ovat välttämättömät rakennustyöt kuten ovien leventäminen, luiskien rakentaminen, kylpyhuoneen, WC:n ja vesijohdon muutostyöt, kiinteiden kalusteiden ja rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen. Asunnon muutostöiksi katsotaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asunnon välittömästä lähiympäristöstä.

Asunnon muutostöiden kustannuksiin on haettava korvausta pääsääntöisesti ennen muutostöiden aloittamista.

Hakemukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

- lääkärinlausunto (B-lausunto, epikriisi tai vastaava lääkärin arvioinnin sisältämä asiakirja)
- selvitys muutostöistä, tarvittaessa rakennusalan asiantuntijan laatima muutospöytäkirja työselytyksineen ja kustannusarvio.

Korvataan kohtuulliset kustannukset. Kustannukset korvataan vain hyväksyttävistä tositteista vastaan.

Asuntoon kuuluvia välineitä ja laitteita ovat nostolaitteet, hälytyslaitteet, puhelin, tekstipuhelin ja turvapuhelin. Voidaan myöntää myös käytettäväksi, mikä harkitaan tapauskohtaisesti.

4.2 Kuljetukset

Vaikeavammaisena pidetään henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Liikkumisvaikeuksia aiheuttavat: vaikeat fyysiset vammat, vaikeudet, jotka rajoittavat henkilön kykyä hahmottaa ympäristöään tai liikkua itsenäisesti, kuten aivovammat, kuulonäkövammat, kehitysvammaisuus, vaikea näkövammat, vaikeat mielenterveyden häiriöt.

Hakemukseen liitetään seuraavat asiakirjat:

- lääkärintodistus, jossa on yksityiskohtainen kuvaus liikkumis- ja muusta toimintakyvystä.
- työ- tai opiskelutodistus

Vaikeavammaiselle lapselle annetaan kuljetuspalvelua silloin, kun lapsen vanhemmilla ei ole käytettävissä autoa lapsen kuljettamiseen. Korvausta voidaan suorittaa vain silloin, kun kuljettajalla on ammattimainen liikennelupa. Perheenjäsenille ei suoriteta korvausta kuljettajana toimimisesta.

Liikenneyhteyksien puute ei ole myöntämisen perusteena.

Kuljetuspalveluja järjestetään siten, että vaikeavammaisella henkilöllä on mahdollisuus suorittaa välttämättömien työhön ja opiskeluun liittyvien matkojen lisäksi vähintään kahdeksantoista yhdensuuntaista jokapäiväiseen elämään kuuluvaa matkaa kuukaudessa. Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset, jotka vaikeavammaisen saa itse määrittellä.

Jos vaikeavammaisen henkilö saa korvauksen jonkin muun lain perusteella, kuljetuspalveluja ei voida käyttää.

Pääteosoitteessa tapahtuvaa odotusta hyväksytään Kansaneläkelaitoksen ohjeiden mukaan, kuitenkin minimi on 15 min/yhdensuuntainen matka eli puoli tuntia menopaluumatkaa kohden.

Lähikunniksi määritellään Punkalaitumen kunnan naapurikunnat. Mikäli asiakas ei asu Punkalaitumella matkan pituus on enintään 60 km.

Matkojen omavastuuosuus on linja-autotaksan mukainen. Omavastuuosuus määräytyy kilometrimäärän mukaan ja se maksetaan suoraan kuljettajalle.

Päätöksenteossa huomioidaan palveluliikenteen käyttömahdollisuus.

4.3 Tulkkipalvelut

Tulkkipalveluja järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään vaikeasti kuulovammaista, kuulo- ja näkövammaista ja puhevammasta henkilöä.

Korvaukset suoritetaan tulkkipalvelusopimuksen perusteella.

4.4. Palveluasuminen

Palveluasumista järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilö, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee toisen henkilön apua päivittäisissä toiminnoissa suoriutumiseksi jatkuvaluontoisesti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti ja joka ei ole jatkuvan laitoshuollon tarpeessa.

Palveluasumista järjestetään vaikeavammaiselle palvelutalossa.

4.5. Henkilökohtainen apu

Henkilökohtainen apu järjestetään, jos henkilö vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista

Vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka tarvitsee pitkäaikaisen tai etenevän vamman tai sairauden johdosta välttämättä ja toistuvasti toisen henkilön apua ja avun tarve ei ole seurausta ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista.

Päivittäisiä toimia sekä työtä ja opiskelua varten apua järjestetään tarvittava määrä, muita toimintoja varten tuntimäärä on 10 h /kk.

Hakemuksen liitteenä tulee olla lääkärintodistus sekä mahdollisesti muut asiantuntijalausunnot.

Avustajan palkkauksen kustannuksia arvioitaessa käytetään ohjeena kotiaavustajan palkkausta ja se harkitaan hakemuksen perusteella.

Järjestämistavat:

1. vaikeavammaisen on työnantaja ja saa korvauksen avustajan palkkaamiseen
2. palveluseteli
3. kunta hankki avustajapalvelun ostopalveluna, järjestää itse tai yhteistyössä toisen kunnan kanssa.

5. KAIKILLE VAMMAISILLE TARKOITETUT PALVELUT JA TUKITOIMET

5.1 Kuntoutusohjaus

Kuntoutusohjaukseen kuuluu vammaisen henkilön ja hänen lähiympäristönsä ohjaamisen sekä vammaisen henkilön toimintamahdollisuuksien lisäämiseen liittyvistä erityistarpeista tiedottaminen. Harkitaan hakemuksen ja talousarvion määrärahojen perusteella.

5.2 Sopeutumisvalmennus

Sopeutumisvalmennukseen kuuluu neuvonta, ohjaus ja valmennus vammaisen henkilön ja hänen lähiyhteisönsä sosiaalisen toimintakyvyn edistämiseksi. Harkitaan hakemuksen ja talousarvion määrärahojen perusteella.

5.3 Muut tarpeelliset palvelut

Muut tarpeelliset palvelut toteutetaan tapauskohtaisen harkinnan ja talousarvion määrärahojen perusteella.

5.4 Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet

Välineen, koneen tai laitteen hankkimisesta aiheutuviin todellisista kustannuksista voidaan vammaiselle henkilölle vammaispalveluasetuksen 17 §:n mukaan korvata puolet. Vakiomalliseen välineeseen, koneeseen tai laitteeseen tehdyt vamman vaatimat välttämättömät muutostyöt korvataan kuitenkin kokonaan. Näitä välineitä ovat puhelin, tekstitelevisio lisälaitte, astianpesukone, pesukone, erikoisliesi, imuri ja mikroaaltouuni. Tarve ratkaistaan aina yksilökohtaisesti. Välineen, koneen tai laitteen tulee edistää vammaisen omatoimisuutta eli vammaisen itse niitä käyttää.

Voidaan myöntää myös käyttöön, välineen tai koneen korjauksia ei tällöin korvata.

5.4.1. Liikkumisvälineet

Liikkumista helpottavia välineitä ovat auto, invalidimopo ja tandempyörä. Liikkumista helpottavia välineitä kohdennetaan eniten tarvitseville, lähinnä opiskelu- ja työkäyttöön.

Avustus myönnetään kohtuullisiin kustannuksiin. Auton hankinta-avustus myönnetään enintään kolmen vuoden välein.

5.5 Ylimääräiset vaatekustannukset

Vammaisella henkilöllä on mahdollisuus saada korvausta niihin vamman tai sairauden edellyttämiin ylimääräisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat tarpeellisen vaatetuksen hankkimisesta, tavanomaista suuremmasta kulutuksesta, tai siitä, että henkilö ei vammansa vuoksi voi käyttää valmiina ostattavia vaatteita tai jalkineita. Ylimääräisiä kustannuksia voi aiheuttaa esimerkiksi voimakas kuolaaminen, liikkuminen konttaamalla tai psoriasis. Korvaus on enintään 255 euroa vuodessa.

5.7 Ylimääräiset ravintokustannukset

Ylimääräiset kustannukset voivat johtua erityisruokavaliosta tai erityisravinnon käytöstä. Korvaus enintään 17 euroa kuukaudessa.

Ylimääräisiä ravintokustannuksia ei korvata.

6. VOIMAANTULO

**TÄMÄ SÄÄNTÖ TULEE VOIMAAN 1.1.2010 JA SITÄ TARKISTETAAN
TARVITTAESSA VÄHINTÄÄN KERRAN VUODESSA**